

9/2012. (II. 21.) VM rendelet

az Iváni-szikések természetvédelmi terület létesítéséről

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 85. § (2) bekezdés 3. és 13. pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § 1) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. § Védetté nyilvánítom Iváni-szikések természetvédelmi terület elnevezéssel a Győr-Moson-Sopron megyében, Csáfordjánosfa, Csér, Iván közigazgatási területén lévő, az 1. mellékletben felsorolt ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú, összesen 96,2 hektár kiterjedésű területet.

2. § A védetté nyilvánítás célja a terület természetvédelmi szempontból értékes életközösségeinek, valamint védett növény- és állatfajainak, továbbá élettelen természeti és táji értékeinek megőrzése, az azok vizsgálatát célzó kutatások lehetőségének biztosításával.

3. § A védett természeti terület természetvédelmi kezelési tervét a 2. melléklet tartalmazza.

4. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

1. melléklet a 9/2012. (II. 21.) VM rendelethez

Az Iváni-szikések természetvédelmi terület ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számai

Csáfordjánosfa

014

Csér

021, 022/3, 022/4, 022/5

Iván

066/18, 066/19, 066/20, 066/21, 0350/3, 0350/4, 0350/6, 0350/7, 0351/2, 0360/3, 0360/4, 0360/5, 0361, 0362/5a, 0363, 0364/1, 0364/2, 0364/4, 0364/5, 0364/11, 0364/14, 0407/1, 0407/2, 0407/3, 0407/4, 0408

Az aláhúzással jelölt ingatlan-nyilvántartási helyrajzi számú ingatlanok az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet alapján európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek.

Az Iváni-szikések természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

1.1. A terület természetes élővilágának és jellemző élőhelyeinek (beleértve a közösségi jelentőségű fajokat és élőhelytípusokat) megőrzése különös tekintettel az azokon található, természetvédelmi szempontból értékes életközösségekre és maradványaikra [kiemelten a szolonyeces sziki rétre (Agrostio-Alopecuretum pratensis), sziki erdőpuszta-rétre (Peucedano-Asteretum sedifolii)], valamint a védett növény- és állatfajokra [kiemelten a mocsári nőszőfűre (Epipactis palustris), keskenylevelű tüdőfűre (Pulmonaria angustifolia), sziki kocsordra (Peucedanum officinale)].

1.2. Az Iváni-szikések élettelen természeti és táji értékeinek megőrzése.

1.3. A természetvédelmi szempontból jelentős élőhelyek állapota és a védett fajok elterjedése rendszeres vizsgálata, és a terület természeti értékei részletes vizsgálatát célzó kutatások lehetőségének biztosítása.

2. Természetvédelmi stratégiák

2.1. A sziki erdőpuszta-rét (sziki kocsordos magaskórós) társulás zavartalanságának biztosítása.

2.2. A természetes és természetközeli mocsárrétek és sziki rétek fenntartása aktív természetvédelmi kezeléssel.

2.3. A gyepterületek cserjésedésének, a cserjék terjedésének megakadályozása aktív természetvédelmi kezeléssel.

2.4. A nem őshonos, agresszíven terjeszkedő növényfajok állományainak visszaszorítása és további terjedésük megakadályozása aktív természetvédelmi kezeléssel.

2.5. A kisalföldi szolonyec szikések maradványainak és életközösségeinek mind teljesebb helyreállítása.

2.6. A gyepek mozaikos kaszálással és legeltetéssel történő fenntartása.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Élőhelyek kezelése és fenntartása

3.1.1.1. Üde rétek, kaszálók és származékaik

a) Az üde, megfelelő természetességi állapotú gyepeket évente legfeljebb két alkalommal le kell kaszálni.

b) A kaszálások időpontját évente változtatni kell. Az első kaszálás időpontja május vége és június vége közé kell, hogy essen, a második kaszálás időpontja szeptembertől jelölhető ki. A kaszálások során

ba) a terület 10%-át változó helyszínnel érintetlenül kell hagyni, vagy

bb) mozaikos vagy sávos kaszálást kell végezni.

Az egyes területrészek kaszálása között legalább egy hónapnak el kell telnie.

c) A kaszálások során vadriasztó lánc használata kötelező.

d) A fenti előírásokkal érintett területek elhelyezkedéséről a terület természetvédelmi kezeléséért felelős Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság (a továbbiakban: igazgatóság) rendszeresen, de legalább évente tájékoztatja a gazdálkodót vagy a földhasználót.

3.1.1.2. Szikes gyeppek és származékaik

a) A szikes gyeppek elsősorban legeltetéssel hasznosíthatók.

b) A legeltetéses hasznosítás elmaradása esetén 2–4 évente biztosítani kell a felhalmozódott avar eltávolítását.

c) Biztosítani kell a spontán betelepülő cserjék időszakos eltávolítását. Cserjeirtásra az igazgatósággal történő konzultációt követően kerülhet sor.

d) Legeltetéssel történő hasznosítás esetén évi legfeljebb két tisztítókaszáással kell biztosítani a gyomosodás megelőzését.

e) A tulajdonos, a földhasználó és a termelő elsősorban mechanikai módszerekkel, szükség esetén vegyszerhasználattal köteles megakadályozni a következő fajok terjedését:

ea) magas aranyvessző (*Solidago gigantea*),

eb) akác (*Robinia pseudo-acacia*)

az üzemtervezett erdők és a fasorok kivételével.

f) Az a)–e) pontokban meghatározott előírásokkal érintett területek elhelyezkedéséről az igazgatóság rendszeresen, legalább évente tájékoztatja a gazdálkodót vagy a földhasználót.

3.1.2. Fajok védelme

a) A molyhos őszirózsa (*Aster canus*) élőhelyén évente csak egyszer (június végéig) végezhető kaszálás.

b) A sziki kocsord élőhelyének zavartalanságát biztosítani kell.

c) Az a) és b) pontokban meghatározott területek elhelyezkedéséről az igazgatóság rendszeresen, de legalább évente tájékoztatja a gazdálkodót vagy a földhasználót.

3.1.3. Látogatás

a) Nagyobb, egyidejűleg 50 főt meghaladó látogatottságú rendezvények nem szervezhetők a területen.

b) A területen technikai sportok (különösen motorcross, hegyikerékpározás, közlekedés motoros szánnal, terepi autóverseny) nem folytathatók.

3.1.4. Kutatás, vizsgálatok

a) A területen bármilyen jellegű engedélyezett kutatási tevékenység kizárólag részletes kutatási tervvel, az igazgatósággal egyeztetett módon végezhető. A kutatás eredményeit tartalmazó publikáció egy-egy példányát a kutatást végzőnek el kell juttatnia az igazgatóság és a természetvédelmi hatóság részére.

b) A kutatási tevékenység nem járhat terepátalakítással, talajbolygatással a szükséges mértéken felül, továbbá a növénytakaró indokolatlan mértékű károsításával és védett fajok zavarásával.

c) Az igazgatóságnak gondoskodnia kell a terület és természeti értékei állapotában bekövetkező változások nyomon követéséről és azok dokumentálásáról.

3.1.5. Terület- és földhasználat

a) A területen kizárólag az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében (különösen a terület táji és természeti értékeinek bemutatása, a legelő állatállomány védelme és a pásztorok szálláshelyének biztosítása céljából), valamint az e rendelet hatálybalépésekor hatályos engedéllyel rendelkező bányászati kutatási tevékenység

keretében létesíthető épület és műtárgy (a továbbiakban együtt: építmény). A területen az építmények összes bruttó alapterülete nem haladhatja meg a 600 m²-t.

b) Az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében létesítendő építményeket tájba illő, természetes anyagokból (különösen kő, fa és nád) kell elkészíteni.

c) A területen bányászati tevékenység az e rendelet hatálybalépésekor hatályos engedélyben foglaltak szerint, csak a terület természeti és táji értékeinek (különös tekintettel az élőhelyekre és azok életközösségeire, továbbá a területen található védett növény- és állatfajokra) veszélyeztetése, károsítása nélkül valósítható meg.

d) Ipari tevékenység nem végezhető a területen.

e) Meglévő, de művelés alatt nem álló bányatelken a bányászat csak a mezőgazdasági művelés alóli kivonás után kezdhető meg. Egyéb esetekben termőföld művelés alóli kivonása csak a természetvédelmi kezelés részeként, az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében engedélyezhető.

f) Zárttéri vadtartás, vadspark, vadskert, vadföldek létesítése és vadkibocsátás tilos.

g) A területet érintő éves vadgazdálkodási tervekben a kilövési számokat úgy kell megállapítani, hogy az 5 éven belül biztosítsa a vaddisznó-állomány nagyságának a terület természetes eltartóképességére való csökkentését.

3.1.6. Természetvédelmi infrastruktúra

A terület élettelen és élő természeti értékeit bemutató információs táblát kell létesíteni.

3.2. Művelési ághoz vagy földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Gyep (rét, legelő) művelési ágú területek kezelése

a) Melioratív meszezés, drénezés és öntözés tilos.

b) A gyepekre betelepülő cserjéket rendszeresen el kell távolítani. A fák és cserjék aránya a 40%-ot nem haladhatja meg az egyes gyepfoltokon.

c) Gyep (rét, legelő) művelési ág csak a természetvédelmi kezelés részeként, az 1. pontban meghatározott természetvédelmi célkitűzések megvalósítása érdekében változtatható meg.

3.2.1.1. Legelőként használt területek

a) Csak szarvasmarha, juh, kecske, szamár, ló és bivaly legeltethető. Túllegeltetés tilos.

b) A legeltetési időszak végén, de szükség esetén közben is, évente tisztító kaszálást kell végezni.

c) Téli legeltetés tilos.

d) Nedves időszakban tilos a legeltetés.

3.2.1.2. Kaszálóként használt területek

a) A kaszálást a lekaszálandó terület közepétől kifelé haladva kell végezni, a terület szegélyét utoljára kell lekaszálni.

b) A bálázást és a széna lehordását a kaszálást követő egy hónapon belül el kell végezni.

c) Minden gépi munkát a gyepterület károsítása nélkül kell elvégezni.

3.2.2. Erdők kezelése

a) A területen a termőhelynek megfelelő, őshonos fajokból álló, természetszerű fajösszetételű és szerkezetű állományokat kell kialakítani és fenntartani.

b) Nem őshonos, valamint a termőhelynek nem megfelelő fajokot elegyfajként is tilos ültetni.

c) Az erdőgazdálkodási tevékenység során a termőhelyi viszonyok figyelembevételével biztosítani kell a természetes felújulás lehetőségét.

d) Az ápolások, gyérítések során kíméletükkel biztosítani kell az állománynak megfelelő cserjeszint kialakulását.

e) Az ápolások és gyérítések során biztosítani kell a tájidegen fajok, különösen az akác eltávolítását.

f) A fakitermelés és a közelítés csak vegetációs perióduson kívül (október 1-je és március 1-je között) történhet.

g) Fokozottan védett madárfaj fészkeinek 100 m-es körzetében fészkelési időszakban biztosítani kell a zavartalanságot. A rendelkezéssel érintett területek elhelyezkedéséről az igazgatóság rendszeresen, de legalább évente tájékoztatja az erdőgazdálkodót.

h) Az erdőgazdálkodásra vonatkozó további részletes előírásokat a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 32. § (2) és (3) bekezdése alapján felülvizsgált érvényes erdőterv tartalmazza.